

דף טו.

עין משפט א.

י"ד סימן שלד סעיף ב

ב. ג. המנודה אין יושבין בד' אמותיו^ז חוץ מאשתו ובניו, וי"א גם בני ביתו, ואין אוכלין ושותין עמו ואין מזמנין עליו^ח ואין כוללין אותו לכל דבר שצריך עשרה.

הגה: עברייין שלא נידוהו מצרפין אותו למנין ט.

הגה: אפי' מנודה שאין מצרפין אותו למנין מ"מ מותר להתפלל בעודו בביהכ"ס^י, ומה שנוהגים לגרשו כדי שלא ידחק האחרים להתרחק מד' אמותיו.

ב. ד. המנודה אסור גם בתספורת ובכביסה ובנעילת הסנדל^כ כאבל, אבל מותר בדברי תורה, שונה ושונין לו נשכר ונשכרין לו, אבל המוחרם לא שונה ואין שונין לו לא נשכר ואין נשכרין לו, ואסור להנותו יותר מכדי חייו, אבל שונה לעצמו שלא ישכח תלמודו ועושה לו חנות קטנה כדי פרנסתו.

ב. ה. מותר לדבר עם המנודה ועם המוחרם, אלא א"כ החרים עליו ב"ד בפירוש גם לזה.

הגה: מ"מ לא ירבה עמו בדברים אלא לצורך, ואין להכנס לביתו דהוי כבא בתוך ד' אמותיו.

הגה: אדם שהיה יושב בתחלה ובא המנודה לתוך ד' אמותיו א"צ להתרחק

ז. והם ח' אמות שהוא באמצע וד"א לכל צד, ודין ד"א אלו אפי' בר"ה או בסמטא או בשדה הפקר, אבל לא בבית של מי שהוא אחר. ש"ך מב"י.

ח. דוקא מנודה מחמת עבירה אבל לא מחמת ממון. ש"ך ס"ק ח'.

ט. כ"כ המחבר באו"ח סי' נ"ה סעיף י"א.

י. אלא א"כ פירשו עליו בנידוי להחמיר עליו גם בזה. ש"ך ס"ק י'.

כ. וכך פסק באו"ח סי' תקנ"ד סעיף י"ז, וכן לקמן בסי' שפ"ב סעיף ד', ותימה שבב"י כאן פסק דמותר בנעילת הסנדל. ש"ך.

משם ל.

עין משפט ג. יו"ד סימן שלר פעיף ג.

ג. ו. מנודה שמת בנידויו מניחין אבן על ארונו כסקילה, ואין קורעין עליו ואין מספידין אותו^מ והוא שעובר על דברי חכמים ומופקר, אבל אם עבר על דבר ממון ונידוהו כיון שמת פטור מגזירתם ומספידין אותו כראוי.

עין משפט ד. יו"ד סימן שפ פעיף א

עין לעיל דף יד: עין משפט מ

יו"ד סימן שפו פעיף א

א. א. האבל חייב בעטיפת הראש דהיינו שיכסה ראשו בטלית או בסודר ומכסה עד ראש החוטם ומקצת פיו^ב, אבל כשבאין מנחמין אצלו מגלה ראשו לכבודם.

הגה: וי"א דאין נוהגין במדינות אלו בעטיפה וכן המנהג.

עין משפט ו. יו"ד סימן שפ פעיף א

עין לעיל דף יד: עין משפט מ

יו"ד סימן שפח פעיף א

א. א. האבל אסור לו להניח תפילין ביום הראשון^ס, ואחר הנץ החמה^ע

ל. ב"י בשם הקונטרס.

מ. אבל כבודם של החיים עושים לאבלים, שעומדים בשורה ומנחמין. ש"ך ס"ק י"ח.

נ. וכשעובר בין העכו"ם כדי שלא ילעיגו עליו פטורים מעטיפת הראש, כ"כ בתשב"ץ הביאו הברכי יוסף.

ס. ממו"ק דף ט"ו ע"א דרק ליחזקאל מותר, שאמר לו "פארך חבוש עליך" מכלל דלכו"ע אבלים אחרים אסור.

וכתב הט"ז דגם ביום שמועה קרובה אסור להניח תפילין.

ואם נקבר ביום אחר אין לו להניח גם ביום הקבורה, כ"כ בברכי יוסף, אבל אם מת ברגל מותר לו להניח תפילין ביום הראשון של האבלות אחר הרגל, שם בברכי יוסף.

ע. וי"א דביום שני מותר אפי' קודם הנץ החמה, וכ"כ הב"ח. ש"ך ס"ק א'.

וכתב בברכי יוסף דתפילין דר"ת לא יניחם האבל דשב ואל תעשה עדיף.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

של יום שני מותר.

עין משפט י.

יו"ד סימן שפ פעיף א

עיינ לעיל דף יד: עין משפט מ

יו"ד סימן שפה פעיף א

א. האבל אסור בשאילת שלום פ. שלשה ימים ראשונים אינו שואל בשלום כל אדם, ואם אחרים לא ידעו שהוא אבל ושאלו בשלומו לא ישיב להם אלא יודיעם שהוא אבל. מיום ג' עד יום השבעה אינו שואל ואם אחרים שאלו שלא ידעו משיב להם. משבעה ועד שלשים שואל בשלום אחרים שהם שרויים בשלום, אבל אין אחרים שואלים בשלומו. ולאחר ל' יום הרי הוא ככל אדם.

במה דברים אמורים בשאר קרובים, אבל על אביו ואמו שואל בשלום אחרים אחר שבעה ואין אחרים שואלים בשלומו עד אחר י"ב חודש.

הגה: וכ"ש שאבל אסור להרבות בדברים במקום שאסור בשאילת שלום. ולכבוד הרבים שבאים לנחמו מותר לו לומר להם לכו לבתיכם לשלום דלכבוד רבים שרי.

הגה: ויש מקילין היום בשאילת שלום האבל לאחר ל' יום ז.

עין משפט כ.

או"ח סימן תקעה פעיף ז

ז. אחר י"ג תעניות בעצירת הגשמים ולא נענו ממעטים במשא ומתן ובבנין של שמחה ובאירוסין ק ונישואין, אם לא שעדיין לא קיים פו"ר וממעטין בשאילת שלום וכו'.

ועיין עוד שם בסדר הדברים בסעיף ח', ט', י'.

פ. ממו"ק דף ט"ו ע"א, ובבביתא ומסקנה דגמ' בדף כ"א ע"ב.

צ. היינו גם על אביו ועל אמו. ש"ך ס"ק א'.

ק. וזה חמיר אפי' מט' באב שמותר באירוסין, ב"י בשם תוס' במגילה. מ"א ס"ק ז'. ואפי' אירוסין בלא נישואין ובלא סעודה, ויש מתירין בלא סעודה. כה"ח אות ל"ה.

עין משפט מ.

יו"ד סימן שפ סעיף א

עין לעיל דף יד: עין משפט מ

יו"ד סימן שפד סעיף א

א. האבל כל שבעת הימים אסור לו לקרוא בתורה^ר ובנביאים ובכתובים, במשנה וגמ' והלכות ואגדות, ואם רבים צריכין לו מותר ובלבד שיאמר לאחר והאחר יעמיד מתורגמן והמתורגמן ישמיע לרבים. הגה: או ידרוש בעצמו, ויכול לפסוק איסור והיתר ליחיד השואל אותו אם אין אחר אלא הוא וצריכין לו.

עין משפט נ.ס.ע.פ.

יו"ד סימן שלד סעיף ב

ב. ג. המנודה אין יושבין בד' אמותיו^ש חוץ מאשתו ובניו, וי"א גם בני ביתו, ואין אוכלין ושותין עמו ואין מזמנין עליו^ת ואין כוללין אותו לכל דבר שצריך עשרה. הגה: עברייין שלא נידוהו מצרפין אותו למנין^א.

הגה: אפי' מנודה שאין מצרפין אותו למנין מ"מ מותר להתפלל בעודו בביהכ"ס^ב, ומה שנוהגים לגרשו כדי שלא ידחק האחרים להתרחק מד' אמותיו.

ב. ד. המנודה אסור גם בתספורת ובכביסה ובנעילת הסנדל^ג כאבל, אבל מותר בדברי תורה, שונה ושונין לו נשכר ונשכרין לו, אבל המוחרם לא שונה ואין שונין לו לא נשכר ואין נשכרין לו, ואסור להנותו יותר

-
- ר. מבריייתא במו"ק דף כ"א ע"א שאמר לו הקב"ה ליחזקאל להיות דום. ובדברי תורה כתיב בהם משמחי לב לא כן בתפילין. רמב"ן.
 - ש. והם ח' אמות שהוא באמצע וד"א לכל צד, ודין ד"א אלו אפי' בר"ה או בסמטא או בשדה הפקר, אבל לא בבית של מי שהוא אחר. ש"ך מב"י.
 - ת. דוקא מנודה מחמת עבירה אבל לא מחמת ממון. ש"ך ס"ק ח'.
 - א. כ"כ המחבר באו"ח סי' נ"ה סעיף י"א.
 - ב. אלא א"כ פירשו עליו בנידוי להחמיר עליו גם בזה. ש"ך ס"ק י'.
 - ג. וכך פסק באו"ח סי' תקנ"ד סעיף י"ז, וכן לקמן בסי' שפ"ב סעיף ד', ותימה שבב"י כאן פסק דמותר בנעילת הסנדל. ש"ך.

מכדי חייו, אבל שונה לעצמו שלא ישכח תלמודו ועושה לו חנות קטנה כדי פרנסתו.

ב. ה. מותר לדבר עם המנודה ועם המוחרם, אלא א"כ החרימו עליו ב"ד בפירוש גם לזה.

הגה: מ"מ לא ירבה עמו בדברים אלא לצורך, ואין להכנס לביתו דהוי כבא בתוך ד' אמותיו.

הגה: אדם שהיה יושב בתחלה ובא המנודה לתוך ד' אמותיו א"צ להתרחק משם ד'.

עין משפט ק. אור"ח סימן פה סעיף א

א. כל הטמאים קוראים בתורה וק"ש ומתפללין חוץ מבעל קרי שהוציאו עזרא מכל הטמאים ואסר אותו בין בדברי תורה בין בק"ש ותפלה עד שיטבול כדי שלא יהיו ת"ח מצויין אצל נשותיהם כתרנגולים, ואח"כ בטלו אותה תקנה וכן פשט המנהג.

ד. ב"י בשם הקונטרס.

ה. הרי"ף והרא"ש בברכות כ"ו, דמה אש אינו מקבל טומאה אף דברי תורה אינם מקבלים טומאה שנאמר "הלא כה דברי כאש".

ו. וי"ט הגם שאין ב"ד יכול לבטל דברי חבירו אלא א"כ גדול ממנו בחכמה ובמנין, מ"מ כיון שהתקנה לא פשטה בכל ישראל לפי שלא היה כח לרוב הצבור לעמוד בה ובטלו אותה מעצמן, ובגמרא משמע שמאליהן בטלו אותה. כ"מ פ"ד דק"ש הלכה ח'. ועזרא תיקן טבילה במ' סאין לבעל קרי אפי' כולם שאובין כשרים כדתנן במקואות ריש פ"ח.

ז. ובשם האר"י ז"ל אמרו דכל בעל קרי שלא טבל טומאת קרי מתגלה במצחו תמיד, אבל אם טבל אינה מתגלה כי אם בדבר מועט באותו היום.

ח. וכתב החיד"א דקבלה ומסורת בידינו שהרואה קרי וטובל דוקא ביום ההוא ומתוודה כראוי נמחק המזיק של הקרי.

ט. ומי שא"א לו בטבילה ישפוך על גופו ט' קבין. ואם א"א יעשה נטילה של ארבעים פעמים כמש"כ הכה"ח סי' ע"ו אות כ"ב. - כה"ח ה'.

י. וט' קבין שאמרו דוקא כששופכן עליו אבל לא שטובל בהן, וצריך לשופכם עליו מכלי אחד או מב' או ג' כלים אבל מד' או ה' כלים אינם מצטרפין, ועיין בכה"ח אות ז' סדר שפיכת הט' קבין, ושיעור ט' קבין הוא רי"ו ביצים, כה"ח אות ח'.

הגה: י"א שאין לאשה נדה בימי ראיתה להכנס לביהכנ"ס או להתפלל ז' או להזכיר השם או ליגע בספר, וי"א שמותרת וכן עיקר אבל המנהג כסברא ראשונה ה'. ובימי ליבון נהגו היתר. ואפי' במקום שנהגו להחמיר, בימים נוראים ט' שלהן עצבון אם לא ילכו מותרות.

עין משפט ר. יו"ד סימן שפ סעיף א
 עיין לעיל דף יד: עין משפט מ
 יו"ד סימן שפט סעיף א

א. האבל אסור לכבס כסותו כל שבעה י' ואפי' במים לבד, ולאחר שבעה מותר, וכן אסור ללבוש המכובסים קודם לכן.

הגה: ואם לבשו אחד אחר אפי' זמן מה כ' די בכך.

א. ב. גם אסור לכבס או להציע מצעים ל' מכובסים, וגם מטפחות ידים אין לכבס הגם שזה מותר בחול המועד, ורק בתכפו אבילות אחר אבילות מותר לכבס, ובלבד שיהיה בצינעא. ואפי' בתוך השבעה.

עין משפט ש. יו"ד סימן שמ סעיף א

א. מי שמת לו מת שראוי להתאבל עליו חייב לקרוע עליו מ'. וצריך לקרוע מעומד ומיושב לא יצא.

הגה: וצריך לחזור ולקרוע.

- ז. ועכ"פ תשמע ברכת המזון מאחר דאיך תפטר די"א שמן התורה חייבת, ואם אין אחר תברך בעצמה בלחש. אבל המנהג שמתפללות ומברכות בכל גוונא. מ"א ס"ק ב'.
- ח. ועיין בכה"ח אות י"א מש"כ שמדינא חייבות.
- ט. ומיום הראשון של הסליחות נקראים ימים נוראים, וה"ה כשמשיאה בניה וכדומה.
- י. מימרא דרב חסדא במו"ק דף י"ז ע"ב.
- כ. ולא דוקא שעה זמנית. ש"ך ס"ק ד'. וה"ה במגוהצין שלבשם אחר זמן מה מותר אח"כ לאבל.
- ל. ולכבוד שבת מותר לפרוס המפות המכובסות. ט"ז מרש"ל.
- מ. מדרבנן ואסמכוהו אקרא. ש"ך ס"ק ב'.

הגה: ולכתחילה צריך לקרוע קודם שיסתום פני המת בקבר^א.

עין משפט א. יו"ד סימן שפ סעיף א
עיין לעיל דף יד: עין משפט מ
יו"ד סימן שפז סעיף א

א. האבל חייב בכפיית המטה, ובשעת שינה ואכילה יושב על מטה כפויה וכל היום יושב על גבי קרקע, וכן המנחמים אינם רשאים אלא ע"ג קרקע.

דף טו:

עין משפט ב. יו"ד סימן שפ סעיף א
עיין לעיל דף יד: עין משפט מ
עין משפט ג. או"ח סימן תקעה סעיף ג

ג. עברו אלו ולא נענו גוזרין עוד ג' תעניות בה"ב, ובהם מפסיקין מבעוד יום ואסורים בעשיית מלאכה^ב ביום, ואסורים ברחיצת כל הגוף בחמין וכו'.

עין משפט ד. יו"ד סימן שפ סעיף א
עיין לעיל דף יד: עין משפט מ
עין משפט ה. או"ח סימן תקעה סעיף ג
עיין לעיל עין משפט ג
עין משפט ז. יו"ד סימן שפ סעיף א
עיין לעיל דף יד: עין משפט מ

ג. ובסי' של"ט סעיף ג' נתבאר דכשמגיע לדיין האמת קורע. ש"ך ס"ק ג'.
ס. וע"י עכו"ם מותר דלא חמיר מט' באב. כה"ח אות י"ח.

עין משפט זז.

יו"ד סימן שלד סעיף ב

ג. המנודה אין יושבין בד' אמותיו^ע חוץ מאשתו ובניו, וי"א גם בני ביתו, ואין אוכלין ושותין עמו ואין מזמנין עליו^פ ואין כוללין אותו לכל דבר שצריך עשרה.

הגה: עברייך שלא נידוהו מצרפין אותו למנין^ז.

הגה: אפי' מנודה שאין מצרפין אותו למנין מ"מ מותר להתפלל בעודו בביהכ"ס^ק, ומה שנוהגים לגרשו כדי שלא ידחק האחרים להתרחק מד' אמותיו.

ד. המנודה אסור גם בתספורת ובכביסה ובנעילת הסנדל^ר כאבל, אבל מותר בדברי תורה, שונה ושונין לו נשכר ונשכרין לו, אבל המותרם לא שונה ואין שונין לו לא נשכר ואין נשכרין לו, ואסור להנותו יותר מכדי חייו, אבל שונה לעצמו שלא ישכח תלמודו ועושה לו חנות קטנה כדי פרנסתו.

ה. מותר לדבר עם המנודה ועם המותרם, אלא א"כ החרימו עליו ב"ד בפירוש גם לזה.

הגה: מ"מ לא ירבה עמו בדברים אלא לצורך, ואין להכנס לביתו דהוי כבא בתוך ד' אמותיו.

הגה: אדם שהיה יושב בתחלה ובא המנודה לתוך ד' אמותיו א"צ להתרחק משם^ש.

ע. והם ח' אמות שהוא באמצע וד"א לכל צד, ודין ד"א אלו אפי' בר"ה או בסמטא או בשדה הפקר, אבל לא בבית של מי שהוא אחר. ש"ך מב"י.

פ. דוקא מנודה מחמת עבירה אבל לא מחמת ממון. ש"ך ס"ק ח'.

צ. כ"כ המחבר באו"ח סי' נ"ה סעיף י"א.

ק. אלא א"כ פירשו עליו בנידוי להחמיר עליו גם בזה. ש"ך ס"ק י'.

ר. וכך פסק באו"ח סי' תקנ"ד סעיף י"ז, וכן לקמן בסי' שפ"ב סעיף ד', ותימה שבב"י כאן פסק דמותר בנעילת הסנדל. ש"ך.

ש. ב"י בשם הקונטרס.

עין משפט ט.

אר"ח סימן תקעה סעיף ג
עין לעיל עין משפט ג

עין משפט כ.

יור"ד סימן שפ סעיף א
עין לעיל דף יד: עין משפט מ